

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyásrok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Ad akta.

Mikor valami ügyet valamelyik hivatalos forum jól, vagy rosszul elintézt — ad akta teszik.

Mikor valami ügyet, valamely hivatalos forum nem akar sem jól, sem rosszul elintézni, azt is — ad akta teszik.

A képviselőház tegnapi ülésén is ilyen elintézésben részesült egy olyan ügy, a melyet nem volt szabad főleg elintézetlenül — ad akta tenni.

A tegnapi ülésen került ugyan is napirendre a kérdések sorrendjében az a tömeges kérdés is, melynek beadói arra kérték a törvényhozást, hogy Kossuth Lajos érdemeit iktassa törvénybe.

A kérvényi bizottság nevében ennek előadója ifj. Szász Károly ur azt proponálta, hogy a kérdés — helyzetesek irattárba.

És a magyar képviselőház többsége?

Hát ez a többség az előadó álláspontjára helyezkedett és azt határozta: tételesség irattárba; más szóval a többség ez uttal is megtagadta Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatását, a melyel mintha csak azt mondta volna ki, hogy Kossuth Lajosnak nincsenek olyan érdemei, a melyek arra indíthatnák a törvényhozást, hogy ezen érdemeket a törvényben megörökítse.

Bánffy Dezső báró a jelen kormány feje többek közt ezt a kijelentést tette:

„Kossuth Lajos nem szerzett olyan érdemeket, hogy érdemeit törvénybe lehessen iktatni.”

Bánffy báró nem is állapodott meg a kijelentésénél, hanem tovább ment és azt is mondta, hogy: „a koronának a törvényhozással való viszonyának a törvényhozásról való jövőben nem engedheti (?) meg ezen érdemeknek törvénybe való iktatását.”

Tehát a koronának a törvényhozással való viszonya az a gát, a melyen hajótörést szenved a magyar nemzetnek azon egyetemes követelése, hogy Kossuth érdemeit törvényileg örökíttessenek meg.

De hát kérjük, mit árthatna a korona és a magyar törvényhozás egy-

más közötti viszonyának az, ha a magyar nemzet egyik legnagyobb fia, ujabbkori történelmének egyik legfényesebb alakja iránt nemzet és korona egyező akarattal ismernék el, hogy Kossuth Lajos elévülhetlen érdemeit szerzett a Haza és a nemzet érdekei körül?

Kisebb lenne-e a nemzet és a korona tekintélye az által, ha hála tartozását leróna történelmének egyik világszerte elismert nagysága iránt?

Nem-e épen a nemzet és korona között létező viszonyának bensőségét erősítené meg az, ha gonosz tanácsadók nem hintenének konklátt a korona és a nemzet közé az által, hogy mestersegesen és hazug indokokból vetnek gátot a nemzeti akarat egyetemes nyilvánulása elé?

Nem kívánunk sem ifj. Szász Károly ural, sem Bánffy Dezső báróval, sem a képviselőházi többséggel vitatkozni eme témák felett. Meddő dolog volna velük olyan kérdés felett vitázni, a melynek tárgyalása során nekik más argumentumok nincsen mint a „non possumus“-ra való hivatkozás.

A kik, mint ők csak azt vethetik ellen a Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatását tárgyzó nemzeti követelésnek, hogy ez a korona és törvényhozás viszonyának fogva megengedhetlen, azokkal ok nélkül kezdénénk érdemleges vitát, mert bármint argumentumot hozunk is fel — ők a korona mögé rejtőznek és egyszerűen a lehetetlen szót dobják oda a komoly és meritális érdekek küzdő nemzet szemébe, s ugyancsak ezzel az egy szóval döntenek halomra minden historiai tanúságtételt.

Hát mi lemondunk a vitáról.

Egyszerűen mély sajnálattal vesszünk tudomást arról, hogy létezett a jelen időben egy kormány és egy parlament többség, a mely sokkal törpebb és korlátoltabb elméjű, de egyben sokkal hálátlanabb is volt, sem hogy Kossuth Lajos érdemeit nyíltan elismerni merje volna.

Mély sajnálattal viszonyozhatjuk csupán a kormány és többségnek ezen elhatározásában nyilvánuló szűkkeblűségét, mert az a remény biztat, hogy jönni fog idő, a melyben más kormány és más parlamenti többség több hálával és több józansággal is fogja nagyjainak érdemeit megbecsülni.

Ez a nemzedék még törpe erre a feladatára.

N. G.

Politikai hir.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkör értekezletet tartott, melyen Bartha Miklós elnök. Az elnök bemutatta a párt-hoz legutóbb beérkezett bizalmi nyilatkozatokat és a napirendre áttérve, előterjesztette Podmaniczky Frigyes bárónak, a szabadelyű párt elnökének hozzáintézt levelét, melyben a pártot felkéri, hogy az új állászat kezdete alkalmából a különböző bizottságokba a pártból megválasztandó tagokat jelölje ki, valamint, hogy a képviselőházi jegyzői állások egyikére a párt egy tagját jelölje ki. Az értekezlet ennek folytán felfüggesztetvén, a kijelölő bizottság összeült és javaslatát bemutattán az újból megnyitott értekezletnek, annak alapján a következő kijelölések történtek: Kérvényi bizottság: Várady Károly, Közoktatási bizottság: Okolicsányi László, Mészleányi Lajos. Véderő-bizottság: Kapotcsy Jenő. Vízügyi bizottság: Sima Ferenc. Zárómadási bizottság: Tompa Antal. Földmíveléstudó bizottság: Ónody Géza, Chernel Gyula. Közigazgatási bíráskodási bizottság: Holló Lajos, Szacsavay Sándor. Igazságügyi bizottság: Polónyi Géza, Visontai Soma. Közgazdasági bizottság: Molnár Józsiás, Hoitsy Pál. Közigazgatási bizottság: Szederkényi Nándor, Kun Miklós. Közlekedési bizottság: Kolozsvári Kiss István. Napióbiráló bizottság: Kállay Ferenc, Bartók Lajos. Pénzügyi bizottság: Molnár József, Pázmándy Dénes. Kuriai bíráskodási bizottság: Szalay Károly, Horváth Géza. Milleniumi bizottság: Bartók Lajos, Hoitsy Pál, Polónyi Géza, Ugron Gábor. Jegyzővé a párt részéről Hévízy János jelöltetett ki.

A t. Ház.

Budapest, márc. 29.

A mai ülésen a nemzetiségi kérdés folytatták a vitát.

Először a jelen voltak állandó és folytonos érdeklődése mellett Visontay Soma szólott hozzá, sok érdekes és megfontolásra méltó dolgot ajánlván a kormány figyelmébe; beszédjének egyik igen érdekes része kétségtelenül az volt, mikor a zsidóságot vette védelmébe azok ellen az alaptalan és igen is céltalatos vádak ellen, a melyek legutóbb a főrendiházban elhangzottak.

Szilágyi Dezső kétszer is megszakította a szónokot és figyelmeztette őt, hogy a felsőházi beszédekkel ne polemizáljon, de Visontai egy-egy ügyes fordulatát mindannyiszor visszatért tárgyhöz és beszéde végén zajos helyeslése ragadta az ellenzék.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök szintén röviden kitért a nemzetiségi kérdésre és

a mennyire érteni lehetett, azt mondotta, hogy ha szükség lesz, törvényhozási intézkedésektől sem riad vissza.

Ezzel a nemzetiségi kérvények ügye el volt intézve és a ház áttérhetett a 20-ik sorjegyzekekre.

A balatoni vasút kiépítésénél Olay Lajos ragadta meg az alkalmat, hogy rámutasson azokra a kicsinyes kortesfogásokra, a melyekkel a kormány Tapolczán Kossuth Ferenc ellen dolgozik, a következő kérvénynél pedig Ugron Gábor szólalt fel, hogy megsűrösse a magyar nyelvnek tanítását a nemzetiségi iskolákban.

Nagyobb és jelentősebb vita csak Szent-tes város azon kérvényénél fejlődött ki, a melyben a magyar tannyelvű tisztákaadémia felállítását sürgetik.

Balogh János határozati javaslatot nyújtott be ebben a kérdésben, mely mellett először Horánszky Nándor emelt szót, míg Láng Lajos, Apponyi Albert gróf tegnapi beszédével polemizálva, a bizottság véleménye mellett foglalt állást. A nemzeti párt vezére egy percig sem hagyta czáfolatlanul Láng állításait s ezeknek értékét legott a kellő értékre redukálta.

Pulszky Ágost, a nagy katonai szakértő hiatkozva arra, hogy ő az 1867. XI. t. czikk alapján áll, el kezdett beszélni a monarchia egyik feléről és másik feléről, közös nevelésről és közös érzelmeiről, szóval annyi közjogi abszurdumot halmozott össze beszédjében, hogy Ugron Gábor is felszólalásra készült.

Ugron Gábor mai beszédének hatását semmi sem bizonyítja jobban, minthogy nemcsak az egész szélsőellenzék, de a nemzeti pártot is magával ragadta, oly meggyőzően, oly nagy szónoki erővel mutatta ki, hogy érzelmeiben, szokásokban, gondolkodásban és így nevelésben sem lehetünk soha közele az osztrákokkal.

Pulszky Ágost szavainak értelmét akarta helyreállítani, de felszólalása csak arra volt jó, hogy Ugron Gábor parlamenti sikereinek számát egygyel gyarapítsa.

Ugron ugyanis oly erővel vágott vissza Pulszkyra, hogy az egész ellenzék percekig kacagta a kulturális katonaszenit, a ki tehetetlenségében az elnöktől várt segédelmet, de Szilágyi Dezső elnöki enuncziója csak fokozta Ugron szavainak hatását.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszternek a rideg közjogi konzervativizmusból folyó szavai után a képviselőház többsége a bizottság javaslatát fogadta el és kiadták a kérvényt a kormánynak.

Öt perc szünet után a napirend értel-

mében Bánffy Dezső báró miniszterelnök válaszolt Babó Emilnek egy meg a volt kormányhoz intézett interpellációjára, Leopold Lajos rangvesztési ügyében. Bánffy Dezső báró az ő hazafiai érzelmeinek teljesen megfelelő választ adott, melyet természetesen sem Babó Emil, sem az ellenzék nem vett tudomásul.

A miniszterelnök erre megtette rövid előterjesztését a Ház jövő munkarendje, illetve az ülésszak berekesztésére nézve és ezzel az ülés háromnegyed két órakor véget ért.

Szabadságharcunk és a dákoromán törekvések.

(Jancó Benedek könyve a nemzetiségi kérdéstről.)

Budapest, márc. 28.

Valóban nagy szükség van arra, a mit fentebbi munka czéljával kitűzt: megmagyarázni, miként és mily tényezők közrehatása folytán keletkezett az oláh nemzetiségi kérdés.

Sem vezető államférfiaink, sem a törvényhozás tagjai, sem közigazgatásunk közegai a helyszínén, nem tudnak kibontakozni abból az ideológiából, a mely 1848-iki átalakulásunk s ennek 1867-iki restaurálása fölött lebegett.

Eőtös korszakalkotó nagy művében a nemzetiséget, ha alatta bizonyos sajátos tulajdonságú emberek összessége értetik, merő előítéletnek nevezte, mely a polgárosodás haladtával el fog tűnni.

Államférfiaink egyik legnagyobbika, midőn előtte az erdélyi nemzetiségi viszonyok tarthatatlanságát, a Kárpátokon túl levő oláhok törekvéseinek hatását fejtegettem, mosolygott a komolyságon, melylyel a kérdéseket tárgyaltam.

A nemzetiségi elv, így szól, az európai államalakulásban elvesztette fontosságát, a nagy nemzetiségek politikailag konstitúálódtak, a kisebbek pedig meg kell, hogy aludjanak egymással. Az oláh különösen nem alkotott elem, nekünk köszöni politikai létét s jól tudja, hogy érdeke velünk azonos a szövetség ellen. Ezért kár oly nagy tényezővé felfújni.

Minden országban van az államnak, a művelt társadalomnak nyelve mellett, más köznyelv, patois. Így Franciaország, Belgiumban a francia nyelv mellett a breton, a flamand, a wallon, a provençali. Art ez Franciaországnak, Belgiumnak? Nekünk sem árt az oláh!

Ha ily világossággal honolt a nemzetiségi kérdés körül politikai értelmiségünk legfőbb csúcspontja föltt, nagyon csodálhatjuk-e, ha a völgyekben, a fő- és alispánok, megyei bizottságok, szolgabírák, a helyi intelligencia körében a világosság még csekélyebb volt.

Vagy tudomást sem vettek, a választások idején kívül, az oláh nemzetiségről,

védelmes természetben nagyobb képesség van, mint a nyugodtabb véralakú Adriánban; hogy Adrián jobban el tudja bírni jövődöbéli feleségének az elvesztését, mint a hogy Valentin az ő szeltem szerelmében való csatlódását viselte volna.

Roggelizés után rögtön egy lovas embert küldtek Morconba, és Deverill ezredes már villásreggeli előtt lady Belfieldnél volt.

Az értekezés hosszasan tartott, és némi része viharos volt. Deverill ezredes haragudott. Helénért akart küldeni, hogy dühét rajta töltsé ki, de lady Belfield nem engedte.

Nem fogja ötlet látni mig nyugodtabb nem lesz, még nem tanulja meg a leánya tévedése iránt kiméletessébbnek lenni, mondá. A szegény anyátlan gyermek az én gondom alatt van, az én kötelességem úgy viselkedni vele szembe, mint ha a leányom volna.

Ö menyasszony volt — és jegyezze meg kegyed magának, hogy ő a saját szabadságától lett jegye — egy magos állású gentlemannak, egy gazdag férfinak; és ő ezt a derék, becsületes, magas műveltségű férfit a legcsekélyebb igazolás nélkül megcsalja és a testvéréhez szegődik. Ő oly könnyelmű, ingatag és változékony, hogy egy fél évig sem tudott hű lenni azon férfinak, a ki ötlet választásával megtisztelte. Ő egy szemtelen.

Deverill ezredes, Helén az őn leánya és az én jövődöbéli menyem.

Lady Belfield, bocsánatot kérek, ugy volt, hogy ő a kegyed menyje legyen, és ez az öszeköttetés nagy megtiszteltetés és boldogság forrása lett volna nekem; de a fiatalabbik fivőjével való házasságra nem adtam beleegyezésemet. Bocsásson meg ha azt mondom, hogy a leányom az ő rendkívüli szépségével jobb pártit csinálhatna.

Mostan a szépség uralkodik a társaság-

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1895. Március 30.

A modern csábító.

Bejártam a kerek világot
S elhoztam szép asszony neked
A négy világtáj kincseit mind
S gyógyíthatatlan szívemet.

Naplementi zajos világból
Hoztam vigalmas életet,
Örökké tartó ifjúságot:
Kedélyt, szikrázó szellemet.

Hő délszigetről izzó lángot.
S egy féltékeny kis törhegyet.
Csillagsugáros enyhe révből
Andalgó, sajkás élveket.

Keleti bölcsök otthonából
Világfelejtő pamlagot
S e bódító kis fehér kendőn
Tuba-virágáról illatot.

És hoztam észak távolából
Egy rezge féltálat, mint a hó.
Sirig szerelmes hű szíveknek
Alatta megpihenni jó.

Búbajos asszony mit kívánsz még?
Kíváns-e omló ifju vért?
S a lekem üdvét ráadásul,
Egy tiltva-tiltott csókodért!

Jékey Aladár.

A nők kíváncsisága.

Kolozsvár, márc. 30.

Hogy haragudsznak ránk azért a kis kíváncsiságért, a mi nemünket jellemzi! Kivált a férfiak, no mert a nők ebben az egyben mind egyformák. Pedig hát hol volna a világ, ha mi nők nem volnánk kíváncsiak. Az a bizonyos paradicsomi kigyó is csak a tudás fájáról szakasztott almával tudta elcsábítani ősanynkat s ki tudja, beleharapott volna-e Éva az almába, ha nem a mindenség megismerése járt volna nyomában. Nos, hát teremtés urai, van-e okotok megbánni, hogy megnyílt előttetek a tudás széles, végtelen mezeje? Hol volna büszkeségtek, mi volna bölcseségtek, volna-e politikátok s mi egyéb féltett s tiltott kincsetek, ha az asszony nem lett volna kíváncsi?

Azt mondják rá, hogy szép, magasan szárnyaló mese az egész paradicsomi história. — Hát nem bánom, legyen az, de megköveteli az igazság, hogy elfogadjátok helyesnek. Ha mese is, nem egy ember csinálta, hanem az egész emberiség, s nem egy pillanat alatt gondolták ki, hanem néhány millió év tapasztalata teremtette meg. Nem merték volna leírni, s igazságának kinyilatkoztatni, ha nem lett volna ez az egész emberiség megokolt meggyőződése.

Ámde hagyjuk, veletek nem bölcselkedhetünk, mert a mi filozófának a szívé, a tiétek pedig a rideg észé. Inkább majd magával a dolog természetével bizonyítom be, hogy a nők joga van, sőt bizonyos fokig kötelessége is kíváncsi lenni.

A hol nincs titok, ott nincs kíváncsi-

ság! Mekkora előnyt élveznek e tetintetben a férfiak? Az ő nevelésük egyenesen arra irányul, hogy mindent megismerjenek. Tapasztalt és gyakorolt tanárok évek hosszú során át azzal küzdekednek, hogy felfedjék s megvilágítsák előttök a valót. Nincs tevénytí hely sem az anyagi, sem a szellemi világban, a melyet ne kellene, de a mi jó, ne volna szabad bekalandezniük. Menyire más a nők neveltetése. Velünk szemben mindig van pont és mindenben van határ, a melynél a tanár megáll s azt mondja: „lányoknak ezt sem szükség tudni”: mindig van könyvben lap, — a melynek elolvasása nem nekünk való. De hát miért? Avagy talán különbség van lélek és lélek közt s az igazság nem szól egyformán férfiről és nőhöz? Mindig azt halljuk, hogy minél többet tud és ismer valaki, annál humánusabb, emberségesebb. Hát a nőknek nem kell emberségesnek lenni? Kíváncsiaknak kell lennünk, mert a világ eltakarja előttünk is emberi lélek s az kutató, keres, szemlélődik, ha nincs kielégítve. Voila tout, ezért vagyunk kíváncsiak mi nők.

És szerencse, hogy kíváncsiak vagyunk. Hiszen lépten nyomon látjuk, hogy csak azok a nők okoznak bajt és boldogtalanságot, a kik már nem tudnak kíváncsiak lenni, vagy a kiből romboló neveléssel kiolták az érdeklődést. Amazok a blazirtak, emezek a hisztérikusok. Milyen kin az a férjére nézve ha olyan felesége van. a kinek mi ujat se tud már mondani, a kit semmivel sem tud meglepni többé, a kinek semmivel sem tud többé örömet okozni. A pokol kinja még elviselhető ezzel szemben. Hát még az olyan nő, a ki

egy képzelmi világban él, a föld iránt nem érdeklődik s a nyíló virág szemlése alatt is képzeleme szörnyszülötteivel bibelődik! No az ilyen azután már önmagának is terhére van.

Egyezzzünk hát ki! — Tartsák meg a férfiak maguknak, de engedjék meg nekünk viszont, hogy kíváncsiak legyünk. Így mind a két fél boldog lesz, a meddig egymással van egy közös sorsuk. Annak a nőnek, a ki nincs férjhez csatlóva, jobb a teljes tudás, mint a kíváncsiság, mert annak saját erejéből kell kiküzdenie az existenciát s ezt csak akkor teheti sikeresen, ha teljesen ismeri a valót, az ellenséget, a kit le kell győznie.

De mit is árt a világnak az, ha a nő kíváncsi?

Emma.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XII.

Teljes átadás.

(Folytatás.)

(40.)

Lady Belfield nem szólott többet. Sokkal jobban ismerte a fia természetét, mint hogy vele érvelődjék. Az ő nézete szerint az egész dolog igazságtalan volt és esztelen; de a Valentin boldogsága volt kockán — és ha ő így boidog tud lenni és másképpen nem, akkor anyai szeretete megtiltotta az ellenkezést. Lehet, hogy ebben az erős és szen-

vagy idegesen összerendezték annak minden bájja, hangversenye, majálisa, társulati összejövetelei, rakarepéztárai fölött. Különösen az utóbbiak fölött ámult bánt a magyarság, mintha azok valami különös bölcsesség kelene: az emberek pénzét olcsó kamattal kölcsön venni s drága kamat mellett tovább adni.

Jancsó könyve lépésről-lépésre követi az oláh nemzetiség alakulását. Kimutatja, mily nagy részünk volt abban nekünk magyaroknak, névszerint az erdélyi kalvinizmusnak, mely a 16. és 17. században az oláhokat a protestantizmusnak akarta megnyerni, a 18. században a katolicizmusnak, midőn az unitót, a görög-keleti oláhság egy részében keresztül vitte.

Majd azokat a tényezőket tárgyalja, a melyek a görög szabadságharczsal kapcsolatban a 20-as és 30-as években Moldova és Oláhország felől az erdélyi oláhságra hatottak s iskolája által külsőleg is megalkult egyéniséget izmosították.

Az oláhság fellépése 1848-ban május 15-én a balázsfalvi sikon, Jancsó könyve után nem úgy áll többé az olvasó előtt, mint valami Deus ex machina, hanem természetes fejlődés eredménye.

A magyar függetlenségi harcának, a magyar emigráció politikájának kapcsolata az erdélyi és Kárpáton túli oláhsággal tölti be a könyv kétharmad részét. (98—319. l.)

Jancsó jó szolgálatot tett hazájának, midőn az oláh irodalomnak, az oláh napi sajtónak a legtöbb magyar ember által ignorált termékei segítségével rajzolta meg az oláh törekvések képét egész 1867-ig. Könyvében, a mely a bevezetést nyújtja később megjelenő kétkötetes művéhez, nem csak a művelt magyar közönség, hanem a parlament, a kormány férfiai is nagy hasznát fogják venni, mert a míg egy részről érdekesen, vonzóan, az adatok nagy bőségevel, másrészt igen helyes ítélettel van írva.

Jancsó könyve el fogja osztani azt a hitet, hogy az oláh kérdés a nemzetiségi kolompok vagy a diplomaták találmánya. A mit e részben általában mond: „A nemzetiség elvét nem a diplomaták és politikusok tették a nemzetek életében eleven erővé, hanem mi, tanítók, tanárok és írók ébresztettük fel, tápláluk és növeltük nagyra. Az államférfiak és diplomaták csak felhasználták a maguk céljaira vagy éveztek szépen előre annak mindent magával ragadó sodrában.” azt könyve egész folyamában bizonyítani törekszik az oláh nemzetiségekre nézve.

Az oláh nemzetiség jellegét, sulyát se angol, se francia, se német írók utján, hanem az oláh történelemből, az oláh irodalomból, a hazai társadalom oláh elemének mai társadalmi életéből és Oláhország közeleiből lehet megtanulni. Jancsó ezekhez a forrásokhoz fordult, ez ad könyvének különös becsét és érdeket.

Hunfalvy Pál éles szeme 20 éve rámutatott arra, mily fonák helyzet, hogy az erdélyi magyar ember mit sem tud az oláh tudományos, szépirodalmi, publicista életéről, ellenben igen jól tudja a francia élet jelenségeit, melyeknek pedig hazája sorsára távol sincs oly hatása. Rápirításának köszönöm, hogy oláhu megtanultam; Jancsó könyvében magyar ember részéről látom Hunfalvy azon a követelésének teljesültét, hogy mi, magyarok, magunk tanulmányozzuk az oláhokat itt-hon és Oláhországban, pillantsunk nyelvük intézményeik, szokásaik ismeretével lelkük mélyére, egyéniségük belsejébe, mert csak így leszünk fölfegyverkezve saját nemzeti individualitásunk érvényesítésére.

A művelt magyar közönségtől függ, hogy a Jancsó nyújtotta eszközöket felhasználja, közelében érvényesítse.

Különböző nemzetiségi irányok kereszteződése rendkívül bonyolultá teszik az állam életét, mert az általános szabadsági,

egyenlőségi elveknek és a különös nemzeti irányoknak egyforma kielégítését lehetetlennek tesszik.

Az individualizmusból kiinduló liberalizmus politikai receptjei itt teljesen elégtelenek a bajok gyógyítására, mert minden a nemzetiségi törekvés végeláthatatlan, azaz nem individualisztikus cél, hanem összecsél.

A 48-as szabadelvűeknek, a magyar emigrációnak, sőt az újabb közjogi alap megalkotóinak főhídjája az a hit volt, hogy a magyarság szupremáciáját s az általános szabadságot és egyenlőséget minden közvetítés, minden egyeztetés nélkül meg lehet alapítani, továbbá, hogy a nemzetiségi mozgalmaknak nemzetközi elágazását ki lehet zárni. Ennek az álláspontnak azonban ma már csak Mocsáry Lajos a hive.

Ma az ellenkező végletben mozgunk s a román nemzetiségi törekvések ellenében oly eszközöket ajánlgatunk sajtóban, törvényhatóságokban, a melyek a szabadságot, egyenlőséget komolyan fenyegetik. Gondoljunk csak a Kolozs megye kérvényében foglalt rendszabályokra, melyek létesítését a törvényhozástól kérte.

Jancsó könyve azt hiszik mindkét irányban kijózanítólag fog hatni. Ha nincs is meg, főleg modorában, a jó orvos hideg tárgyilagossága, melylyel a baj diagnózisához a tényeket megállapítja, vizsgálatainak eredményei olyanok, a melyeket minden komoly politikus könnyen értékesíthet követendő eljárásának. Abban az irányban is tanulságos lesz, hogy publicisztikáinkat belügyi kerékvágásból, örökös személyi és párt-torzsolkodásainak utjáról az európai nemzetközi élet mezejére utalja.

Concha Győző.

„Erdélyi turistikai club.”

Az „Ellenzék” mult heti számaiban Kuszko István egy cikksorozatát irt ezen a czimen: „Székelyföld népe, kincsei, ipara, kereskedelme.” — Karakterizálja benne a nép őseréjét, értelmi gazdagságát s a földnek történelmi és anyagi kincsét. S a nyelve hegyén van Petőfi mondása, hogy mindezeknek dacára ez a nép mégis árva, mégis rongyos, mégis éhes, közel áll az elveszéshez. A népek jobb megelégedését óhajtja. Szeretné, ha Erdélyt jobban ismernék mi magunk és jobban ismernék a külföldiek. Szeretne nagyobb forgalmat teremteni e szűk föld szegény lakossának: magyarnak, németnek, oláhnak egyaránt. És ezt inkább mulatságos alkalmatossággal akarja elérni, mint céltalan nagy erőfeszítéssel s kárba vesztendő szobatudománnyal. Szeretné Erdélyt egy turistikailag látogatott vidékévé varázsolni, röviden mondva: a külföldi kújutatókat minél nagyobb mértékben idecsodítani. — Erre eszközül ajánlja egy „Erdélyi turistikai club” megeremtését.

Összeftig ez az indítvány az Emke kebelében alakult Erdélyi-Kárpát-Egyesülettel s a régen sajnálattalosan megbénult kolozsvári Athletikai Clubbal.

Legyen szabad nekem egy pár megjegyzést tennem erre az indítványra, mely azzal a jóleső örömmel tölt el, hogy, ha megvalósul, a K. A. C. ötévi hallgatása csak a földalatti folyó pályafutása volt, s most napvilágra jutva tekintélyesebb hullámmal folytatja majd útját.

Nem új eszméje ez az indítványozónak. A K. A. C. hét éves életében terveltet már jóindulattal, a mint két-háromszáz bizonyoságai lehetünk, kik véletlenül oldala mellett valának.

A K. A. C. 1885-től 1890-ig élt. Nehai br. Jósika Lajos tekintélyének védőszárnya alatt Kuszko István olyan szerencsés kézzel dolgozott e uemes egylet fejlesztésén, hogy a

magyarországi összes port-egyletek tisztelettel ismerték el mint a egyletnek. Tagjainak nem csupán ifjonti kedvteléseket adott versenytársaival, de a kolozsvári diákságnak s általában a fiatalságnak kiegészítő iskolája volt, a hol mindenki férfias nemességet tanult. A club titkárnak azonban tovább járt az esze. Az ifjak egyletét férfivá akarta nevelni. Programba vette a turistikát, ethnográfiát. Egy delután Kolozsvártól Marosvásárhelyig gyalogtunk el, maskor Beszterceig és Szászvárosig, hová Bpestől és Szabadkáról is eljöttek a testvéregyletek küldöttei. Különböző vidékek viszonyával, földjével és népével ismerkedtünk meg s ápoltuk az együttélést a huzodó testvérek között is. Némelyek egyenként és csoportonként szálltak ki a központból az ország különböző pontjait bejárni, hol önként, hol a titkár intőjei szerint, hogy közvetlen tapasztalás és szemlelet után jegyvezetnek egy összeállítandó erdélyi turistikai könyv számára, miközben a királyhágón túl s az ország határain is tul, előszóval és írásban beszéltek Erdély szépségéről. A titkár teendője lett volna a dolgot nyelbe ütni. A bel- és külföldi egyletekkel az összeköttetést megteremteni és fenntartani.

A club tagjaival a gyakorlati turistikát folytatni, melyre csak úgy tudtunk a fiatalság. A könyvnek, vagy esetleg több könyvnek idegen nyelveken való kiadását a maga részéről végezi s az erdélyi turistikát elméletileg külföldön is terjeszteti; s a külföldi mulatni vágyó pénzesek figyelmét felhívni Erdély szépségeire, — hogy ne csak mi vigyünk ki pénzt, de hozzanak nekünk is, — melyben összpontosítva vala összes terveinek czélja.

S mikor a K. A. C. épen e magasabb foku akciójába akart lépni, akkor bémúlt meg. A megbénítást okozó körülményeket nem szükséges felemlíteni, csupán az időt. Azon a napon szűnt meg, a melyen az Erdélyi Kárpát Egylet keletkezett. Pedig az is csak az Emke ügyeinek szolgált volna, mint ez. A mi a K. A. C.-nak csak hat év múltán ha sikerült vala, az az E. K. E.-nek egy nap alatt sikerült — könnyen megérthető okokból. A K. A. C.-nak csak emberei voltak, azok is leginkább a fiatalságból; az E. K. E.-nek pedig az Emkétől pénze, tekintélye s tudós férfiai. Az irodában a hazafiságok támogatja vala a díjazás is. — S minthogy az EKE könyveiben kivethi ugyanazt a tervet, a K. A. C. félreallott, nyilván abból az elvből, hogy: „bárkié is a dicsőség, a hazáé a haszon.”

A turistikai oldal meg volna mentve, csupán a K. A. C.-nak, mint egy erős szép egyletnek megszűnését lehet sajnálni.

A turistikai művelését elismeréssel és köszönettel kell venni mindenkinek az EKE-től. Am ez megengedi, hogy a viszonyokat tekintetbe véve, megjegyzéseket tegyünk rá. Két uton működik már öt év óta: gyakorlati és elméleti uton. Gyakorlati oldaláról a közönségnek is van tudomása három-négy kirándulásról, a mi nem épen sok. Minden megyében van egy-egy főkegyelme, ezek közül egy párnak működéséről néha-néha hallunk; legtöbb helyt pedig, a megjelölt tiszviselők ott vannak a — papirosan.

Nem is csuda, mert nem épen jókedvből és önkéntes vállalkozásból vannak a lajstromban. Elméleti oldalról készült az irodában egy jeles turistikai, földtügyi folyóirat, melyben szépen és tudományosan van leírva minden jó; a fürdők, azok vizei, egész az analízisig. De tán épen ez az előnye van hátrányára. Az ilyen tudományos dolgokat csaknem fizetésért olvassa el az embereknek 1/2 %-ka. Nem praktikus, nem népszerű. Deductív uton minden nehezen megy, még a turistikai is. Gyakorlat után következik a filozofia. A K. A. C. inductive dolgozott és akart volna tovább dolgozni a turistikában, az E. K. E. deductive oolgozik, de az eredményt nem lehet teljesen megfelelőnek mondani az

Emke nagyságához és áldozatkészségéhez mérten. A két methodus között nagy különbség van s a K. A. C. programja nagy előnyben van a másik mellett. Hát még ha azt is tekintjük, hogy az E. K. E. az ő jellegénél fogva nemhogy a külföldre nem tud menni, de itthon sem tud kellőképp mozogni, lépten-nyomon belebotlik egy-egy nemzetiségi sziklába.

Evvél szemben a K. A. C. az ő internationalis külsejével s derült kedélyével jobbra-balra bódíthat, — de azért senki sem gondolta talán, hogy nem jó malomra hajtáná a vizet.

A K. A. C. öt év óta szünetel s most a Kuszko Istvánról jayasolt „Erdélyi Tourista Club”-ban feltámadását látám, a miért őszinte üdvözlét illeti meg az indítványozót.

Gondolom az indítványozó is úgy érti, mint én, hogy az a Club összeköttetésben álljon az E. K. E.-vel, vagyis kiegészítse, annak félmlankáját teljes egészre. Egyik dolgozók gyakorlatilag, a másik elméletileg, egyik inductív, a másik deductív. De ne legyen bár semmi összeköttetés a kettő között — az a Club érintett programjával — nem mondom, hogy számszorta többet, de azt mondom, hogy nagyon sokat használna az Emkének.

Csak ezt a kis orvosságot tudnák bevinni az emberek: „Bárkié is a dicsőség, a hazáé a haszon!”

Borbély György.

A hét krónikája.

Kolozsvár, márcz. 30.

Ez a hét a botrányok hete. Tarnóczy Gusztáv vizipuska gyáros tényei előtt minden elhomályosul. Ez az ur — a mint mondják a kormány titkos rendeletéből — arra vállalkozott, hogy Nyitrai Latkóczy államtitkárt okvetlenül megválasztatja képviselőnek. Ebből az ötletből választási elnök lett és igéretét fényesen beváltotta. Elkövetett minden törvényteleniséget a törvényesség ürügye alatt, melylyel biztosította a kormánypárt győzelmét.

A napilapok bő tudósítással szolgáltak a közönségnek, melyben részletesen le volt írva, hogy Tarnóczy ur minő műveleteket végzett. A választókat terrorizálta, országgyűlési képviselőket inzultálta, katonasággal, csendőrséggel tettetett, választó jogusokat, — ha nem voltak Latkóczy pártiak visszatartatott. Három Zichyt felléptetett. Goromba, durva volt és az erőszakos visszaélések egész garmadát elkövette.

Tarnóczy ur viselkedése, mely egyik jellemző typusát képezi Magyarországon a kormány által intézött választásoknak — országsszerle mély felháborodást idézett elő. Azok a képviselők, kik tanúi voltak a botrányos visszaéléseknek, az országgyűlésen is szóba hozták Tarnóczy ur viselt dolgait és Tarnóczy ur a helyett, hogy szégyenkezve elvonulna vezekelni, kihívó daczszal jelenik meg a hallgatóság karzatán. Egyezsre észre veszik a birhadt választási elnököt és tombolva tör ki a vihar.

— Még ide merészel jönni!

— Dobják ki!

— Ki kell innen dobn!

— A nyomorult! stb. stb.

Drakulics Pál elvörösödve kiáltja:

— Mindjárt kidobom én és felpofozom!

A vihar egyre tart és egyre erősebb kifejezések repülnek Tarnóczy ur felé, a ki

egyideig elszáppadva próbálja a nevetéglést, de az nem igen sikerül s végre is eloson a karzatról.

Erre másnap nyilatkozatokat tesz közzé, melyben azokat a képviselőket, kik gyalázó kifejezéseket használtak vele szemben, gyávának és rágalmazóknak nyilvánítja.

Az ellenzéki pártok gyűlést tartanak és nem engedik meg, hogy személyes ügygyé degradáltságok a kérdés, a segítők becsületbíróságot ajánlanak fel, de Tarnóczy ur segédei nem fogadják el. Ez történt péntek estig.

Most már, vagy jogos a Tarnóczy ur felháborodása, vagy nem jogos. Ha úgy járt el, mint választási elnök, hogy eljárása korrekt, akkor igaz van, de ha nem úgy járt el, akkor nincs igaza és akkor a képviselők felháborodása jogos felháborodás volt.

A tények pedig azt bizonyítják, hogy Tarnóczy urnak nincs igaza.

Latkóczy nem fogadja el a mandátumát. Ez a tény azt bizonyítja, hogy a választás visszaélésekkel történt. A kormány nem vállal szolidaritást Tarnóczy urral. Ez a tény is azt bizonyítja, hogy a választás nem tisztas.

Tarnóczy ur a helyett, hogy a jól végzett kötelesség-tudás nyugodtságával várná be a vizsgálat eredményét, karddal akarja ketté vágni a bonyolult csomót.

Ez a tény azt bizonyítja, hogy kötelességét rosszul teljesítette és hatalmával nem élt, hanem visszaélt.

Egy szóval Tarnóczy urat jogosan sujtotta az a felháborodás, a mely a parlamentben tört ki, s mely az egész ország megbotránczoltását keltette fel azon kormány iránt, mely így szolgáltatja ki a szabad választó polgárokra a durva önkénynek. És most minden ember megdöbbenve kérdi? Mi lesz majd az általános választásoknál?

*

A másik botrány egyik főrendiházi nyilatkozatból származott. Pallavicini ögróf a zsidó recepció és a szabad vallásgyakorlatáról szakaszok tárgyalásánál valami nyulbört és fokhagyma szagot emlegetett, a mi a zsidóság körében nagy port vert fel.

Bizonyos Gábel nem hagyta szónélkül a nyilatkozatot és botrányos leleplezéseket tett az ögrófról a „Pesti Napló” nyíltterében. Ezt a nyilatkozatot néhány vidéki lap is produkálta s így széles körben vettek róla tudomást.

Ime ilyen rohamosan kezd a reform kormány által kezdeményezett vallás politika, üdvös gyümölcsöket teremni, mert ez a javaslat szülte a zsidó recepciót, a zsidó recepció szülte a néppártot, a nép párt szülte a nyulbört és fokhagyma szagot meg a nyitrai választást.

Azt csak elgondolni is nehéz, hogy a végeredmény hová fog vezetni.

K—s.

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, márcz. 30.

Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága tegnap közgyűlést tartott a városatyák nagy részvétele mellett.

A közgyűlési terem padjai mind megteltek a megjelentekkel, s alig volt tárgy, a melyhez hosszabb vita ne fűződött volna.

Az új kommunális tagok, kik ez év elején jutottak mandátumhoz, ugylátszik megakarkják mutatni választóiknak, hogy nem ok nélkül küldték őket oda, s a város és a polgárság érdekeit igazán szívükön viselik.

Egy kis parlamenti ülés képét mutatja minden közgyűlés s jóleső érzéssel távoznak el mostanság mindig onnan, mert a közéleti tevékenységnek ezt az önzetlen szép jelét látva a mai korruptzionális korszakban, nem engedi meggyőződésük bennük azon szomorú hitet, hogy ma már a közügyeket csupán magánérdekekből szolgálják az emberek.

A közgyűlést különben Beldi Ákos gróf főispán vezette több szórakozottsággal, mint előzői tudással.

A tárgysorozat rendén nagy vita keletkezett a kutyaadó és a kutyatartás iránt alkotott szabályrendelet tárgyalásánál.

Fekete Béla előadása után a szabályrendelethez első sorban báró Feilitzsch Arthur szólott, s alaposan szétszedte a bemutatott szabályrendelet tervezetét. Különösen azt hangsúlyozta beszédében, ha a tanács által bemutatott szabályrendelet elfogadtatik, akkor abból nagy sérelem fog hárujni különösen a külvárosi lakókra, a kik közbiztonsági szempontból kell hogy házőrző kutyákat tartanak.

Nem értünk azonban egyet báró Feilitzsch Arthur azon megjegyzésével, hogy az idegenek és árutazók ne köteleztessenek kutyák részére 20 krét czinkust váltani, mert ezáltal az idegen forgalom városunkban meg fog csökkenni.

ban; egy igazi szép leány válogathat. És Belfield ur nagyon szép férfi, de nem jó párti.

— Ezredes ur, az ön leánya szereti a fiamat és mással soha sem lesz boldog.

— Édes Lady Belfield, maga tudja, hogy ez csak olyan facon de parler. Mindenki leány azt mondja, midőn szerelmesnek képzeli magát. En ősmertem egy leányt, a ki hatszor mondta azt hat különböző férfiról.

Az én Helén leányomnak le kell győzni e hajlamait. Ő eljátszott egy pompás állást és csalánkán bélyegezte magát. Bebizonyította, hogy nem képes a saját életét intézni. A jövőben az én dolgom lesz utána nézni.

Lady Belfield hallgatott néhány pillanattig. Ősmerte a fia határozott természetét és azt mondta magának, hogy miután Valentin a Helén szívét megnyerte, ő utat és módot fog arra találni, hogy azt a leányt az atyja belegyezésével vagy a nélkül feleségévé tegye. Ő nem olyanféle fiatalember volt, hogy hajlamait a Deverill ezredes tekintélyének alá vesse. Az ellenzés csak titkos házasághátásra vezetne.

— Lehet, hogy a fiatalabbik fiam nem jó párti — mondá nyugodtan, néhány pillanati gondolkodás után, — de ő nem lesz szegény. — Az én vagyonomat ő fogja örökölni.

— Édes Lady Belfield, bár messze lenne az ő öröklésének a napja. De míg az idő eljönne, tartani kell a feleségét is, ha meg-nősil.

— És bocsásson meg, ha arra figyelmeztetem, hogy nem teheti az örökségre való kitalásaival.

— Biztosítmányról gondoskodnám. Őt, vagy hatszáz font évi járadékot tudnék nekik adni.

— És ezt kegyed a leányomra ruhá-

ná? — Ez nagyon nagylelkű biztosítmány a kegyed részéről és sokkal több mint a mennyire egy olyan szegény leánynak a milyen Helén, joga van várni; de ha a fiataloknak abból kell megélni — éhenhalásnak, vagy legalább is nyomorúságnak nézének elébe.

Sajnálom ha az én szép leányom egy harmad rendű West-Endi szállásban heradna el, s a bérkocsisra való költség miatt nem fogadná el a meghívásokat, vagy egy kis vidéki városban az unalom ölése meg.

— Ha a fiam megnősül, kenyérkeresőnek kell lennie és valami hivatalt vállalni. — Édes lady Belfield, ez nagyon jó szándék, de nem sok olyan hivatalt van, hova olyan fiatal embereket alkalmazzanak, a kik tizenöt éves koruk óta nem voltak dologhoz szoktatva.

A kegyed Valentin fának nagyon szép esze van, de kétlelem, hogy valaha tiz fillért tudjon szerezni.

— Akkor többet kell érte tennem. Deverill ezredes, bizza reám a leánya jövőjét és olybá fogom őt tekinteni mint a saját gyermekemet.

— Helén bolond és nekem nincs türelmem vele, — mondá az ezredes, indulatosan járkálva a szobában. Oly szép szerencseje volt — és elvetette magát! És most arra kér kegyed, hogy beküldjék ki a tisztességes szegénységgel egy olyan leány részére, a ki lángba hozhatta volna a fővárost.

— De lady Belfield csupa jószág. A követ is megtudná lágyítani — és én nem vagyok kő, a mit szinte harmincz év óta tudhat. Oly természetesnek látszik, hogy az én leányom a kegyed főházhoz menjen férhez. Egy ilyen házasság olyan különösen köti össze a multat a jelenettel. — Kérem hivatást be Helént.

— Ugy-e nem lesz durva hozzá — nem

fogja megszidni? — kérlelé lady Belfield az ezredeset a mint csemetéket.

— A zsidásnak nincsen semmi haszna. Helén bolond, nem érdemes többet beszélni róla.

Helén halványan és reszkette jött be. — Leány, te tréfát íztél egy jó ember szeretetével és egy pompás állással — mondá az atyja szigorú hangon. Belfield urba kétségbeesetten szerelmesnek kellene lenned.

— Én őt szívemnek minden erejével szeretem.

— És ha megtiltanám, hogy hozzá menj? Mit gondolsz, mi történne akkor?

— Azt hiszem, hogy meghalnék.

— Jó, nincs szükség meghalnod. Teheted, a mi neked tetszik. Lady Belfield, én mindent kegyedre bízok — a biztosítmányt, — mindent. Minden dologban szabad kezdet engedel, a mi pedig ezt a fiatal leányt illeti, mosom kezeimet tőle és a sorsától.

XIII.

Ugy véve, a hogy legjobb.

Mig Lady Belfield a fia ügyében beszélt Deverill ezredessel, Valentin egy más dologgal volt elfoglalva, a mi a Helén jóvendőbeli boldogságával semmi összefüggésben nem volt.

Az Adrián szemeit kinyitó, anonyim figyelmeltetésének az íróját próbálta felfedezni.

Morrabléné szinte negyven év óta volt az anyja gazdasszonya és Valentin volt az ő kedvence. Minden gyermekes szeszélye iránt elnéző volt s midőn az egyetemen volt, bölcsen látta el befűtökkel, süteményekkel és devonshirei krémmel. A Marrabléné által küldött sonkák híresek voltak azon ifjak előtt, kiket Valentin reggelire hívott meg magához.

Ezen a reggelen a Marrabléné szobájába

No ez bizonyára kevés differenciát fog előidézni, a melyet valahogy csak kiheverhetünk.

Sándor József csatlakozik báró Feilitzsch előadásához s mivel azt látja, hogy a szabályrendelet egyes paragrafusai nem csak sérelmeket a polgárságra nézve, de a helyi viszonyokhoz nincsen alkalmazva, ajánlja, hogy fogadják el a közgyűlés báró Feilitzsch azon indítványát, hogy a szabályrendelet adassék vizsgálata a bizottsághoz újabb módosítás és átalakítás végett. Albach polgármester és Fekete Béla felszólalásai után a kommunitás a bizottsághoz való visszautasítás mellett határozott.

Következett egy másik igen fontos tárgy, hogy a város részt vegyen-e a millenáris ünnepségekben, s ha igen mily módon?

Szabó Gyula előadó ajánlja, mondja ki a közgyűlés elvileg a részvételt s a tanács bizassék még a részvétel módjainak kidolgozásával.

Szabó Samu bizottsági tag nincs ellene az előadó javaslatának, csak figyelmeztetni kívánja a tanácsot, hogy terveinek kidolgozásába vonja belé mindazon testületeket intézeteket stb., a melyek már megkezdték a millenimra munkálkodásukat.

Albachi Géza polgármester igéri, hogy Szabó Samu felszólalását nem fogja figyelmen kívül hagyni.

Sándor József szerint kétféle tervet lehet készíteni, drágát és olcsót. A város finánciális helyzetére utalva ajánlja a legnagyobb takarékoságot e tekintetben is.

Még Szamosi János szólott e tárgyhöz felhíva a Tanácsot arra, hogy a millenium alkalmával a város összes iskoláiban rendeztessék hazafias ünnepély.

A polgármester ezt megígérte s ezzel a millenáris vita véget ért.

Az előadói tisztség most Nagy Mór tanácsosra került.

Ezt azért hangsúlyozzuk most különösen képen, mert egyet-mást figyelmébe akarunk ajánlani a tanácsos urnak.

Méltóztassék először is hangosabban beszélni, mert alig lehet hallani a szavát. Másodszor öntönn egy kis életet az előadásába, mert gyakran oly monoton, mondhatni fárasztó, hogy azt a legnagyobb türelmetlenséggel hallgatják végig.

Tegnap is, midőn a mezőőrökre vonatkozó tanácsai javaslatot referálta, előadásából alig tudta kivenni az ember, hogy tulajdonképen mit is akar a t. Tanács.

Feilitzsch Arthur báró kifejezést is adott ennek azonnal, sőt egy kis leckeztetést is tartott a tanácsos urnak, hogy nem a mezőrendőrségi törvény értelmében járt el, mert az egészen más eljárást ír elő, mint a melyet a tanácsos ur a közgyűlésnek ajánl. Nagy Lajos, Sándor József szintén e véleményen vannak, míg Polcz Rezső a jelenlegi állapot fenntartását kívánja.

Albachi Géza, Gombos Ferenc, Pál János, Somodi István felszólalásai után, hogy a közgyűlés mit határozott, igazán nem tudjuk. Két indítvány volt, a tanácsé és a báró Feilitzsché, mely szerint ez is tévessekké megvitattassék a szakosztályhoz. Hogy az elnök főispán melyiket enuncziálta a közgyűlés határozataké? nem lehetett abszolúte kivenni szorakozott előadásából.

A dézma-utczából a közbizághid-térre vezető új utca nyitása tárgyában a kisajátítás engedélye lejött a belügyminisztertől. A város azt be is vezette. A kisajátítandó területért a szakértők 4675 forintot állapítottak meg, mely összeget már depozitálták is a törvényszéknél. Az új utca megnyitási tervén már dolgozik is a mérnöki hivatal.

A Katterő-féle, valamint a széchenyi-terti Csáky-féle telkek megvásárlása felett újra nem lehetett dönteni, mert a névszerinti szavazáshoz az általános többség nem volt meg.

A többi tárgyak közül az idő előrehaladottsága miatt csak a Bányai Lajos és Nagy István laktanyai házmestereknek a nyugdíjintézet kötelékébe leendő felvételénél volt vita.

A közgyűlés a felvétel mellett nyilatkozott, de Somodi fellebbezést jelentett be a közgyűlési határozat ellen.

Szintársulatunk ujságolvasói.

Színházi körökben valaki érdekes megfigyeléseket tett arra nézve, hogy a színházi személynét közül, ki micsoda hírlopót szeret olvasni. E megfigyelésekét ma be is küldötte azzal az indoklással, hogy a nagy közönséget — mivel mindnapon látja derék színészeinket a színpadon — érdekelni fogja, hogy ki, miféle lapot szeret olvasni. E szerint:

Ditrő Mór és Mészáros Kálmának kedvencez lapok az „Egyetértés.”

Megyeri Dezsőnek: „Családi Kör.” Hadai Sándornak és Váradi Miklósnak: „Borászati Közlöny.”

Makróczy Jánosnak: „Pénzügyi Utmutató.”

Szentgyörgyi Istvánnak: „Tyukászati Lapok.” „Baromfi-tenyésztés.”

Kápolnai Jánosnak: „Egyenlőség.” Kovács Gyulának: „Ország-Világ.” Góth Sándornak és Szerémy Zoltánnak: „Magyar Figaró.”

Czeglédi Andornak: „Magyar Állam.” „Herkóptér.”

Pásztori Jánosnak: „Étlap.”

A többiről még nem igen lehet biztosan tudni, hogy minő lapoknak szentelik üres óráikat.

Thalia.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE!

Az új évnegyed Április—Június közeledtével kérjük olvasó közönségünk további támogatását.

A mit ez évelején ígértünk, megtartottuk s meg fogjuk tartani jövőre is.

Programmunk változhatatlanul ma is az, mely hosszú tizenhat esztendőn keresztül irányította lapunkat s amely megnyerte az erdélyrészi magyarság legnagyobb részének tetszését és pártfogását.

E megnyugtató tudatban hívjuk fel olvasóinkat az előfizetési díjak megújítására.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy óra	1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek Kolozsvárra küldendők az „Ellenzék” kiadóhivatalának.

Előfizethetni lehet bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 30.

— **Tavaszi télben.** Meleg, verőfény mutatja, hogy a tavasz nemcsak a kalendárium szerint, hanem valóságban is itt van. A muzeum-kert fái már dalolnak az énekesek. A fenyők árnyában azonban még ott fehérlik vastag foltokban a hó. A sétátérben a tó körül még csaknem másfél méteres hótömbök nyelik az olvasztó sugarakat. A korcsolyázó ünnepély hó-háza is még megfogva bár, de áll a szigeten. Az idej nagy jó időbe kerül, míg mindenünnen elolvad.

— **Adomány a márcz. 15. eszméket megörökítő kolozsvári szoborra.** Végh Bertalan 48—49-beli ezredes, a „Történelmi Lapok”-ban megjelent felhívás folytán 5 frtot küldött Kuszók István szerkesztő kezéhez, a márcz. 15. eszméket megörökítő szoborra. A pénz, mely a legjobb kezekből, az 1848. márcz. ifjak egyikétől jött, átkezelteztet a szoboralap pénztaárnak: Hóry Béla árvaszék elnökhez. A hazafias adományért az ezredes urnak hálás köszönetet mond a márcz. 15. bizottság.

— **Színház.** Tegnap Dumas Sándor, a színpadi hatások titkának nagy ismerője, a szellemes francia egy zseniális színműve: a „Divathölgyek” került előadásra Nádai Ferenc vendégfellépével. Az előadás ismét a készületlenség jelei mutatkoztak, a mi természetes is, mert a darabot nálunk rég nem adták, s gyorsan kellett elővenni. Mindazonáltal a közönség jól fogadta a darabot s annak hatásos jeleneteit zajosn megtagasolta. A szereplők közül első sorban Náday jellemzős játékát kell kiemelnünk, a ki hatalmas művészi alkotást mutatott az este is. Mellette Hunyady Margit asszony magaslott ki káprázatosból. Jó volt Góth Sándor, és kisebb szerepében igen kedves volt K. Gerő Lina asszony. Makróczyt azonban óva intjük a színpad szerepektől. Ez a légkör nem talál az ő temperamentumához, bár néhány genre-repben sok ügyességet tanusított már. Dícsérettel kell megemlékeznünk Megyeriről, Horváth Pauláról, de Klenovits ma készületlen volt. A hosszúra nyúlt előadásnak 10 óra után volt vége.

— **Itthon-hangverseny.** A hétfői Itthon-koncert után a Központi Szálló emeleti dísztermében társas vacsora lesz. (Étkezés a la carte.) Erre a rendezőség szívesen látja a közreműködőket és az érdeklődőket.

— **Az „Itthon” hangversenye** alkalmából Mohay Károlyné urnó, ki minden jó czél előmozdításánál az első között szokott lenni, színházi támlásszékét tűz frttal váltotta meg.

— **A kolozsvári iparos ifjak és iparos alkalmazottak betegsegélyző pénztári igazgatóságának** f. hó 20-án tartott ülése — az ügyek gyorsabb elintéze végett — egy panaszzegyzőkönyv beállítását határozta el. Az igazgatóság ez uton is tudomására hozza ezt a tagoknak; kik a hivatalos órák alatt azt bármikor igénybe vehetik.

— **Tűzoltók kongresszusa Kolozsváron.** Az orsz. tűzoltó szövetség választmánya most tárgyalta a Kolozsvárt tartandó tűzoltó kongresszus részleteit. Polcz Rezső főparancsnok képviselte a gyűlésen a kolozsvári egyesületet. Kitűzték a kongresszus idejét augusztus 18—20-ban. A kolozsvári egyesülettel részletes programot kívántak, a melyet az orsz. központ be fog illeszteni a saját sorrendjébe. A szövetségi gyűlésen azt is kimondották, hogy a gyakorlati szabályzatot újból kinyomatják némi módosítással 3000 példányban a központ és a vidéki egyesületek részére. A kormány megengedte a szövetségnek, hogy a magyar czimert használhassa. A kolozsvári kongresszus iránt nagy érdeklődés nyilvánul minden felé. A kongresszus napján 2—3 ezer látogató fog érkezni falaink közé.

— **Kerékpár versenyek a tűzoltó kongresszuson.** A kolozsvári kerékpáros egyület tervbe vette, hogy az aug. 18—20 napjainak egyikén orsz. kerékpár versenyt fog rendezni. E versenyre az ország különböző részéről érkeznek látogatók. A verseny részleteit külön bizottság fogja kidolgozni.

— **A Tótfalusi Kiss Miklós** síremléke javára f. hó 10-én az „Ujvilág” czimű helységében rendezett táncmulatság alkalmával belépti díjából befolyt 51 frt. — Felülfizettek: Kuszók István 2 frt, Szmucl Zsigmond 50 krt, N. J. 50 krt, N. N. 50 krt, Weintraub Antal 50 krt. Tiszta bevétel ezek szerint 55 frt. A kiadás 57 frt 52 krt tett ki, deficit 2 frt 52 krt. Tekintettel azonban a jótékoncziára Schilkraut László rendező e mulatság tiszta jövedelme czimén 5 frtot ajánlott fel. — Egyuttal fogadják nemesszüvű felülfizetők és az összege jelen voltak szíves pártfogásukért a rendező leghálásabb köszönet nyilványítását.

— **A tanárjelöltek segélyegyesületének** tagjai április 2-án (kedden) d. u. 6 óra a közp. egyetem X. sz. termébe rendkívüli közgyűlésre meghívjuk. Tárgyak 1. Ikv.-hitelesítés. 2. Titkár előterjesztése a segélykiosztásról. 3. Az alapszabály 10. §-ának megváltoztatása tárgyában hozott választmányi határozat tárgyalása. 4. A diáksztálnak nyújtandó segély ügye. 5. A választmány kiegészítése. Indítványok interpellatiók. Kolozsvárt 1895 márcz. 30-án László Ferenc e. i. elnök. Imre Sándor e. i. titkár.

— **Adomány az önkéntes tűzoltóknak.** A kolozsvári önkéntes tűzoltók részére, kik a tegnapielőtti pincze tűz oltása körül buzgólkodtak, Bartha Gergely főparancsnok helyettes kezeihez K. Biasini Sándor kereskedő 20 frtot adott át. E szép tett mindenestre elismerésre méltó és buzdítására szolgál a tűzoltóknak, kik munkájukat abba hagyva, sietnek az intő jeladás vételekor a vész színhelyére.

— **Halálozás.** Papp László közművesmester f. hó 29-én éjeli 11 órakor, életének 57-ik, boldog házassága 17-ik évében, hosszszas szenvedés után Kolozsvárt megstint élni.

— **A „Rákoczy”-hegy** 4. sz. szőlős eladó. — Értekezhetni Malom-utca 5.

— **Odescalchi herceg válópere.**

A Nemzet írja: Nagy feltűnést keltett tavaly az a párbaj, melyet Odescalchi Artur herceg vívott azelőtt legjobb barátjával, — Bethlen Gergely gróffal. A skizói kastély környékén, a hol a herceg lakott tudni vélték az okot, mely miatt a párbaj történt.

Keresd az asszonyt! mondották, de a dolognak nem igen adtak hitet s nem is igen kutatták, mig azt maga Odescalchi herceg szóvá nem tette. Később válóper alakjában felesége, születet Zichy Julia grófnő bíróság elé is vitte. Az eset előzménye az volt, hogy a herceg hosszabb utra ment s midőn váratlanul visszatért a skizói kastélyba, ott találta Bethlen Gergely grófot. A hirtelen haragu férj a grófot kiutasította házából, feleségét pedig azzal büntette meg, hogy fegyveres ördök állitva az ajtó elé, bezárta egy terembe s nem is bocsátotta ki csak a mikor arra a járás szolgabírája kényszerítette. A hercegné tüstént elhagyta végleg a férjét s ellene válópört, majd nótartás czimén egy másik pört is indított. Ez utóbival ma foglalkozott a kuria, a mely a herceget arra kötelezte, hogy a válóper befizettségéig feleségének havi 200 forint tartásdíjat fizessen.

— **Nincsenek több gyermekek.** Csikágóból írják, hogy ott ugyan csak megtalálták a módját annak, hogy miképen kell a gyermekek között a hazafiaságot élesíteni és őket igazi állampolgárokká felnevelni. E végből egy, egész Amerikára kiterjesztendő gyermekrepszublikát akarnak kiadni. Először is választanak egy városi tanácsot Csikágó részére. Hogy ennek a tanácsnak midőlga lesz, azt még nem tudják. Ha a dolog beválik akkor ennek a mintájára létesül majd a gyermek-törvényhozás és végre a gyermek-szövetségi kongresszus. Az amerikai sajtó egészen komolyan veszi a dolgot, és az eszme mellett foglal állást. A csikágói alakuló gyűlésre minden iskola kiküldött két gyermek megbízottat, egy fiút és egy leányt. A gyűlésen egy tekintélyes lelkes elmekült.

— **Szerencsétlenül járt katonák.** A pozsonyi Ferencz-József-híd járókelői, tegnap idegrázó jelenetek voltak tanui. Két pionir-kaplar Bagisch Sándor és Welfi József csónakon a tulsó partra eveztek, a hol Dolenszky őrmester várta őket, a ki szintén csónakon volt. Egy vontató hajó utjokat állta, mire a kaplárók egész erőből evezni kezdettek, hogy kikerüljék az akadályt. Vakmerőségükért azonban rémesen laktak. Csónakukat fölborította a hajó, és a kaplárók a Dunába estek. Nehány percz mulva Bagisch fölbukkant és a gyors őrmester meg is tudta menteni, de Welfi nyomtalanul eltűnt a hullámok közt.

— **Mesterséges sziget.** Egy amerikai ujság írja, hogy egy new-yorki dúsgazdag yankee jelenleg azzal a tervvel foglalkozik, hogy az oceánban, Long-Islandtól 16 kilométernyi távolságban szigetet létesítsen, mely óriási vasalapokon nyugodnék. A szigetnek Atlantic lesz a neve. Coen Charles, a sziget tervezője abban reménykedik, hogy a szigeten, mely kívül esik az Egyesült-Államok területén, nem fog adót fizetni s mint teljesen szabad és független ember.

— **Nagy sikkasztások az orosz hadseregben.** A czári testőrközközredben — mint írják — nagymérvű sikkasztásoknak jöttek nyomára. Az ezrednek a mult hetekben pénzre volt szűksége, s mikor a kiadások fedezése végett igénybe akarták venni az ezred pénztárát, akkor kitént, hogy abból a legutolsó kopok is régóta lábra kelt. A pénztár összes pénzkészlete, az értékpapírok és értékes ajándékok mind hiányznak. A botrányos eset tudomására jutott a czárnak, a ki azonnal a legszigorubb vizsgálatot rendelte el, melynek folyamán már ki is derült, hogy a volt parancsnok, néhány bizalmas tisztjével, elitta, elmulatozta az ezred vagyonát. Természetes, hogy a most következő mulatság sehogysm fog izleni a könynyelmű sáfároknak.

— **Három hold földért — egy millió forint.** Nagy-Kikindán történt s hó 21-én, hogy egy szegény atyafinak 3 hold földjét doboltatta el a végrehajtó, hogy ki ad többet érte. Árverezők persze nem sokan voltak, de a ki komolyan óhajtott venni csak 2 akadt. Ez azonban nem alterálta az egyiket, hogy Várna végrehajtónak senki többetjére 800 frt kikikáltár ár ellenében oda nem szőljon, hogy: — 1,000,000 frt. A végrehajtóban persze elhült a vér, megijedt eszörnyű summa halatára, s kétkedni is kezdett az árverező épelméjűségében, felkérte hát, hogy írni le neki, vajjon tud-e fogalmat alkotni magának arról, mennyi az az egy millió frt. Az árverező fél leirta, s így mivel nem vagyontalan ember, rajta marad a 3 hold föld egy millió forintért. Érdekes tudni, hogy így összeg után a kincstárnak most majd 43,000 forint illeték jár. S ha az ipse nem tudja is az ígért 1,000,000 forintot a három hold földért beszoigáltatni, megeshetne, hogy a kincstár fogja nyakon a 43 ezer frtjárt.

— **A párisi diákság ünnepe.** Szombaton volt a párisi diákság ünnepe a francia kultúgyminiszterium termében. Jelen voltak a miniszterek, a magasabb államhivatalnokok, a tanárok, valamint a köztársasági elnök és neje is. Megjelent továbbá a francia köztársaság volt elnöke Casimir-Perier és neje is. A midőn a jelenlegi elnök Faure észrevette elődjét, hozzá sietett, kezét nyújtott neki és sokáig beszélgetett vele. Aztán Mohrenheim orosz nagykövettel társalgott az elnök. Majd Brisson kamaraelnök feleségéhez ment, a karját nyújtotta és végig haladt vele a termen. Az elnök kíséretében legutolsó volt Casimir-Perier, a ki egy diákkal követte karonfogva az elnököt sétájában.

— **Megszokott menyasszonyok.** Tragikomikus eset történt Bécsben. A belvárosi rendőrségnél Georgi Károly bécsi gyáros jelentést tett szerda éjjel; hogy fia a menyassznnyával együtt megszokott. A gyáros abban a véleményben van, hogy a fiatal jegyespár Athén felé vette útját. Ugyancsak az nap éjjel érkezett a rendőrséghez egy másik menyasszonyszökésről szóló jelentés is. A völégény maga jelentette a rendőrségnek, hogy menyasszonya a ki igen excentrikus természetű, elhagyta a szülei házat s valószínűleg Berlinbe szökött, hogy onnan Amerikába utazzék. A rendőrség Athénbe és Berlinbe táviratozott, hogy a szökevény menyasszonyokat tartóztassák le.

— **Politizáló diákok.** Mint Oláhországból írják, az oláh egyetemi ifjúság egyre kellemetlenebb módon avatkozik a politikába és pedig mint a liberális párt segédcsapata. Az ifjúság e szövetezése az ellenzékkel rendkívül kellemetlen a kormányra. Alig hogy megsértették a királyi alapítványának tapintatlan modoru visszautasításával, máris újabb kellemetlenséget csináltak a kormánynak e politizáló diákok. Ez alkalommal mozgalmuk éle a közoktatástügyi miniszter ellen irányul, ki épen most tart ánkéslet több szakterfiuval a közép és felső oktatás reformjáról készített törvényjavaslata tárgyában. E törvényjavaslat ellen akar állást foglalni a diákság és — mint a „Constitutionalul írja — a diákság ez irányu mozgalmainak központja a „kulturliga” helyiségeiben van. Ugy látszik, hogy a liga nemcsak a magyar állam belső csendességét háborgatja, de előbb-utobb veszedelmeszteni fogja Oláhország köznyugalmát is. Levelezőnk értesülése szerint nem lehetetlen, hogy az oláh kormány végre csak megszokálja a liga üzemeit és végre elhatározza magát arra, a mit rég meg kellett volna tennie és a ligát egyszerűen betiltja.

— **Örült testvérgyilkos.** Borzalmas gyilkosság történt — mint írják — a mult héten Sajó-Kánczinon. A régóta elmezavarban szenvedő Czövek Imre éjnek idején fejzérel agyonütötte testvérébát Gyulát. A véres tett után megfutamodott s a mezőre menekült, a hol napokon át barangolt. A

csendőrök végre ráakadtak és nagy erőfeszítéssel elfogták. A nagy testi erejű örült borzasztó ellenállást fejtett ki. Végre vasraverse vitték be tegnap erős fűdület alatt s a többi vizsgálati foglyok czellájába csukták be. Ott oly mértékben tört ki rajta ismét az örüllőség, hogy 12 ember alig tudta ártalmatlanná tenni. Azonnal elvitték a kózkórházba, a hol kényszerubbonyt adtak rá. A szerencsétlen ember borzasztó kínok közt tegnap meghalt.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 30.

A képviselőház mai ülésén felolvasztott a királyi kézirat az országgyűlési ciklus berekesztéséről.

Szilágyi Dezső, a Ház elnöke jelentí, hogy hétfőn az új ülésszakot megnyitja.

Főrendiház ülése.

Budapest, márcz. 30.

A főrendiház mai ülésén felolvasták a királyi kéziratot.

A főrendi állva hallgatták végig a kézirat szövegét.

A főrendiház mai ülésén több jelentést intéztek el.

Kossuth Budapesten.

Budapest, márcz. 30.

Kossuth Ferencz tapolczai választóitól ma visszaérkezett a fővárosba.

Miniszterek Bécsben.

Budapest, márcz. 30.

Br. Fejérváry, br. Jósika és Erdélyi miniszterek Bécsbe megérkeztek. Erdélyi azonnal kihallgatást is nyert.

Dinamit.

Budapest, márcz. 30.

Sajó-Szentpéteren a köszénbányában dinamit-robbanás történt. Egy munkás meghalt és többen megsebesültek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. vasárnap, márcz. hó 31-én.

Haday Sándor jutalomjátékául:

A SZÖKÖTT KATONA.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGVARY MIHÁLY.

Nyilttér.

Legolesőbb sör!!!

Ifj. Gunesch Károly fűszer-kereskedésében, Sétatér-utca 3. szám.

Minden nap friss töltést

Direct: Kőbányán dugasztott sör védjeggyel ellátva

Márcziusi 10 üveg vételnél 1 frt 40 kr.

Dréher 10 1 frt 60 kr.

házhöz szállitva, dupla és Bock sör szintén legolesobban kapható.

Mintán van szerencsem a fenntieket a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, egyezersmind nagyra becsült pártfogásokat kérve maradtam kiváló tisztelttel

Ifj. GUNESCH KÁROLY.

Telefon szám: 157.

NYILATKOZAT.

Több oldalú olyan gyanúsítás folytán, mintha én Ziegler József táncztanítóval társulást folytatnék és a tánczdijakat egyet-értve határozánánk meg, részemről szives tudomásul hozom, miszerint: igaz, hogy fentnevezett a mult nyáron két és fél hónapon át vidéken társam volt, de hogy itt Kolozsvárt semmi összeköttetésünk sincs, azon körülményből is világosan látszik, hogy a mig fentnevezett azon magas érdemeiért, hogy előlt 6 évvel Budapesten gondolta rá magát erre a pályára, 15 forinttal díjaztatja magát és ad 24 órá 6 hét alatt, addig én azon bünyömért, mert 21-dik évet töltöt ezen a pályán és Kolozsvárt telepedtem le, havonként 6 forinttal, és adok érte egy hó alatt 30, a két hónapba 60 órá.

Tisztelettel:

MAJOR JÓZSEF,
okl. táncztanító.

VÉGE LADÁS!

A legolcsóbb butor

WALTON ES TÁRSA

butor-raktárában kapható,

Kolozsvárt, Belhid-utca 27. sz. (Kerekes-ház), a posta-palotával majdnem átellenben.

Vidékre bérmentve szállitunk.

Kiadó lakás és asztalos műhely.

(8—10

Hirdetések.

Pályázat.

Az Erdélyi Gazdasági Egyletnél a titkári állás lemondás folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató választmányához intézendő pályázati kérvényben a folyamodónak ki kell mutatnia szünetelési helyét, korát, általános és gazdasági szakképzettségét, nyelvismeretét, az irodai és az ügykezelési szakban való jártasságát, esetleg irodalmi munkásságát s eddigi foglalkozását és működését.

A titkár főbb teendőit képezik: a gazdasági egylet irodai teendőinek ellátása; az egylet lapjának s egyéb kiadványainak szerkesztése; az egyleti közteleknek az igazgató választmány utasítása szerint való felügyelete; a befolyó ügyek előkészítése s előadása; a választmányi és szakosztályi ülési jegyzőkönyvek megszerkesztése; az iroda és a könyvtár leltárának felelős számadása; a szükséges nyilvántartások vezetése. Egyebekre nézve a megválasztandó titkár részletes szolgálati utasítással fog ellátni.

A titkári állás javadalmazása évi 1200 o. é. forint készpénzfizetés és öt évenként 100 frt pótlék négy ciklusig. Ha szerkeszti az egylet hivatalos lapját, azért külön 400 frt tiszteletdíj jár.

A folyamodások f. évi május 30-ig nyújtandók be az egylet igazgató választmányához (Kolozsavart, belközép-utca gróf Mikó-palota), az állás elfoglalásának idejét, a gazdasági egylet, a megválasztandó titkár részletes szolgálati utasítással fog ellátni.

A megválasztott titkár két évi jó próbaszolgálat után állandósításra tarthat igényt.

Kolozsavart, 1895. március 15.

Szabó József,
egyleti elnök.

208. (2—3)

Az „Agricolánál”

(Jókai-utca 7. sz.)

eladó az Óvárban, Mátyás-utca 1. számú

emeletes ház,

12 emeleti, 9 földszinti szobával és mellékhelyiségekkel, 8 lóra istálló, színek, melléképületek; továbbá építésre alkalmas nagy telekkel.

Emeletes villa a Rákóczy-uton, három külön álló lakosztállyal.

Több házas-telek a főter körül, 35,000—105,000 frtig.

Egy villa a Házsongárdban 5000 frt.

VIDÉKEN:

Eladó birtokok és bérletek.

180. (1—2)

MEGHIVÓ.

A „Kolozsavári Gazdák hitelszövetkezetének”

t. cz. törzsbetétes tagjai

a hitelszövetkezet hivatalos helyiségében

1895. március hó 31-én délelőtt 11 órakor

tartandó

ötödik közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Kolozsavart, 1895. március 15-én.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1.) Az 1894. évi üzlet eredményéről szóló igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések tárgyalása, a zárszámadások és évi mérleg jóváhagyása s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a számadási felmentvények megadása feletti határozat.

2.) Az évi tiszta nyereség megállapítása és annak felosztása feletti határozat.

3.) Két felügyelő bizottsági és két igazgatósági tag választása.

4.) A jegyzőkönyv hitelesítésére két hitelszövetkezeti tag kijelölése.

218. (2—2)

Kolozsavári iparosok hitelszövetkezte

folyó 1895. évi április hó 1-én délután 3 órakor

az iparos-egylet közgyűlési helyiségében

XXIII. évi rendes közgyűlését

tartja meg.

224. (1—1)

Tárgysorozat:

1.) Jelentése az igazgatóságnak az 1894. évi működéséről és az üzlet eredményéről.

2.) Jelentése a felügyelő-bizottságnak az 1894-ik évi működéséről, továbbá a múlt évi zárszámadásoknak és a mérlegnek, nemkülönben a nyereség felosztását illető igazgatósági indítványoknak megvizsgálásáról.

3.) Intézkedés a múlt évi üzlet tiszta nyeresége felett, továbbá megállapítása az osztaléknak az igazgatósági és a felügyelő-bizottsági jelentések alapján.

A közgyűlésen csak igazoló jeggyel vehetni részt; az igazoló jegyeket az igazoló bizottság a t. cz. tagoknak megküldötte.

A fennebbi közgyűlésre a szövetkezetnek t. cz. tagjait megjelölésével

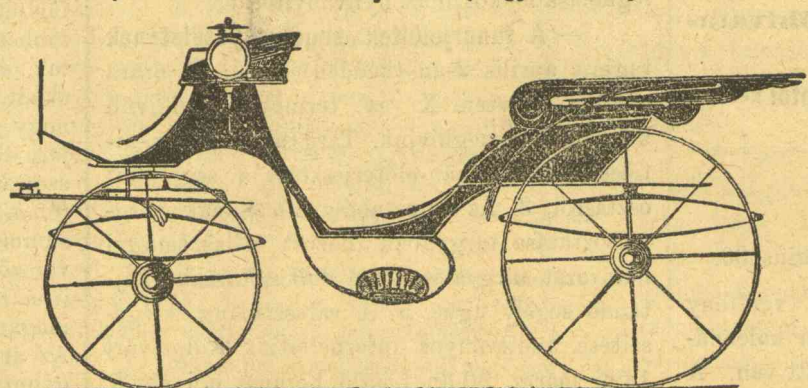
Kolozsavart, 1895. március 27-én.

Az igazgatóság.

Budai Ignátz

kocsikészítő kovács,

Kolozsavart, Trencsin-ter 15. sz. saját ház (Nagy kaszárnyával szemben.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására adni, miszerint 30 év óta önálló kocsikészítéssel foglalkozván, ezen idő alatt a híres Hilbert kocsigyárában 20 évig mint felelős kocsikészítő kovács működtem; az onnan kikerült kocsik, melyek kintünö szerkezetük és tartósságuknál fogva egész országban keresettek voltak: magam készítettem.

Jelenleg saját gyártmányú kocsikat bő választékban tartok raktáron. — Kivánságra ócska kocsikat újakkal kicserélek. — Javításokat szatler munkával együtt a legjutányosabb áron elvállalok.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmébe és jóakaratu pártfogásába ajánlván, maradtam teljes tisztelettel

BUDAI IGNÁTZ,

kocsikészítő kovács.

127. (8—10)

ELADÓ TELEK.

Egy sarok-telek

három külön épített házzal,

(az egyikben 4 szoba és konyha, a másik kettőben 3—3 szoba, konyha s a szükséges mellékhelyiségek, továbbá egy kis üzlethelyiséggel a sarkon)

Kolozsavart, Kis-Szamos-utca 4. szám alatt

eladó.

Értekezhetni: Kolozsavart, főter, a dohány nagy tözsében, vagy özv. Szöllősy Istvánné tulajdonosnál Aradon, Ferencz-ter 1-ső szám alatt.

217. (2—3)

Kitünő padló-máz

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban.

Berthold és Hoffmann utódai gyárából

Bécs.

Teljesen használatra kész, csinos és a czélnak megfelelő 1/2 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olcsóbb, mint a többi fénymáz.

Kapható:

Gergely Ferencz kereskedésében Kolozsavart.

213. (2—5)

Üzlet áthelyezés!

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy

mű- és épület-lakatos üzletem

(Belmagyar-utczából)

folyó évi ápril hó 1-től a versenyképességhez mérten újonnan berendezve, áthelyezem

Széchenyi-ter 20. sz. Berde-féle házba,

a hová b. pártfogásukat továbbra is kérve, maradtam teljes tisztelettel

210. (3—20)

Fekete Sándor,

lakatos m.

Elvállalok kovácsolt rácsok, vas-szerkezetek, vasajtók, biztonsági zárok, vas-szekrények és mindennemű mű- és épület-munkát jutányos áron.

Hódmezővásárhelyi Tetőcserép-raktár:

kisebb mennyiségben, nagy-utczai raktárról waggon számra, közvetlen a gyárból, igen előnyös áron.

HIRSCHFELD KÁROLY

VAS-, SZERSZÁM-, LAKATOS ÁRÚ- ÉS KONYHA-ESZKÖZÖK KERESKEDÉSE,

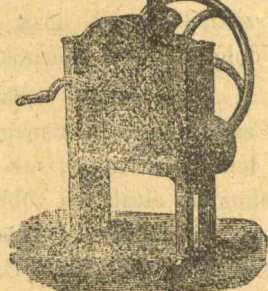
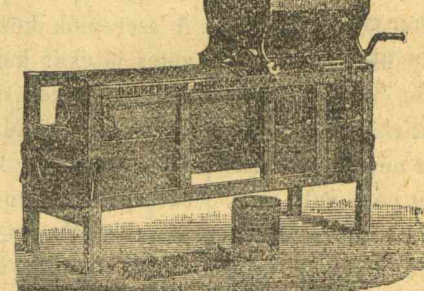
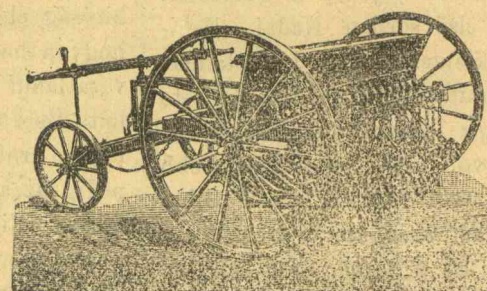
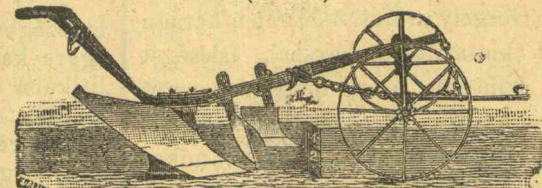
Kolozsavart, Széchenyi-ter 42. (az új vashid előtt.)

Hofherr és Schrantz-féle gazdasági gépgyár

képviselősege és bizományi raktára.

Gazdasági gépekről terjedelmes árjegyzék ingyen és bérmentve.

222. (2—12)

Tavaszi és nyári idényre megérkeztek.

Legújabb
női és férfi gyapju- és
mosó-szövetek, diszek,
fekete és színes selyem

ruhakelmék

dus választékban.

VOITH MIKLÓS

DIVATÁRUHÁZA

KOLOZSVÁRT,

főter 13. szám.

Menyasszonyi kelen-
gyék teljes elkészíté-
sét minden kivitelben
a legjutányosabb árak
mellett elvállalok.

Minta-darabok megtekinthetők.

Dús választék csipkék, csipke és gyöngyös gallérok, ugyszintén a legújabb divatu nap- és esőernyőkben.

226. (1—6)

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget és vevőimet figyelmeztetni, hogy a

Déli-gyümölcs kereskedésemet

Hid-utca Hokstein házából

ugyanazon utcában, a Ferencz y-palotába

tettem át.

225. (1—3)

Tisztelettel

MAISEL JÁNOS.